

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувачка ступеня доктора філософії Лариса САНДЮК, 1971 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 1996 році Львівську Академію Мистецтв за спеціальністю «Художнє моделювання», працює старшим викладачем кафедри образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації в Навчально-науковому інституті мистецтв Карпатського національного університету імені Василя Стефаника, Міністерство освіти і науки України, м. Івано-Франківськ, виконала акредитовану освітньо-наукову програму Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація.

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.236, утворена наказом ректора Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ від 25.06.2026 №866, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради –	Олега ЧУЙКА, доктора мистецтвознавства, професора, завідувача кафедри дизайну і теорії мистецтва Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Рецензентів –	Надії БАБІЙ, доктора мистецтвознавства, професора, професора кафедри дизайну і теорії мистецтва Карпатського національного університету імені Василя Стефаника;
Лесі СЕМЧУК, кандидата мистецтвознавства, доцента, доцента кафедри дизайну і теорії мистецтва Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Офіційних опонентів –	Оксани ЛАГОДИ, доктора мистецтвознавства, професора, завідувача кафедри дизайну тканин та одягу Харківської державної академії дизайну і мистецтв;
Тетяни КУЦИР, кандидата мистецтвознавства, наукового співробітника відділу народного мистецтва Інституту народознавства НАН України

на засіданні 12 серпня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 02 Культура і мистецтво Ларисі САНДЮК на підставі публічного захисту дисертації «Художньо-стилістичні домінанти хутових виробів України середини XX – початку XXI століття» за

спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація.

Дисертацію виконано у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ.

Науковий керівник: Ганна МАКОГІН, кандидат мистецтвознавства, доцент, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, доцент кафедри дизайну і теорії мистецтва.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

Наукова новизна дисертаційного дослідження зумовлена поставленими завданнями та результатами їх розв'язання.

У науковій роботі вперше:

- виявлено художньо-стилістичні та образно-стильові доміанти хутових виробів України середини ХХ - початку ХХІ століття, як цілісного явища декоративно-прикладного мистецтва та художньої обробки шкіри та хутра;
- виявлено роль доміант у формуванні стилістики хутряних виробів;
- вперше сформовано типологію хутряних виробів на підставі комплексних чинників;
- запропоновано системну характеристику засобів формування стилістики хутових виробів через аналіз матеріалу, силуетно-пластичного вирішення, кольору й декору.
- розкрито значення морфологічних властивостей хутра як чинника художнього формотворення; обґрунтовано, що ворсова структура, напрям волосу, блиск, фактура й пластичність матеріалу безпосередньо впливають на композицію, силует, світлотіньове сприйняття та образ виробу.
- уточнено роль декоративних прийомів - вишивки, аплікації, інтарсії, мозаїчного поєднання хутра, шкіряного плетіння, комбінування з тканиною й трикотажем, як засобів не лише оздоблення, а й композиційного та образного структурування форми.

Новим результатом є виокремлення чотирьох образно-асоціативних моделей хутових виробів: фольклорно-архетипної, класично-референтної, модульно-трансформативної та авангардно-експериментальної. Така типологія дає змогу розглядати хутовий виріб не як суто функціональний предмет або матеріальний продукт, а як художній об'єкт, у якому поєднуються культурна пам'ять, композиційна рівновага, змінність, декоративна експресія та авторська інтерпретація. Подальшого розвитку набуло осмислення екологічної етики, апсайклінгу й реконструкції хутових виробів як чинників художнього оновлення та відповідального ставлення до матеріалу.

Практичне значення дослідження полягає у можливості використання матеріалів дисертації в навчальному процесі закладів мистецької освіти під час викладання історії українського костюма, декоративного мистецтва, композиції костюма, художнього проектування одягу, матеріалознавства й

реставраційних дисциплін. Результати можуть бути використані у музейній та виставковій практиці для атрибуції, опису й інтерпретації хутрових виробів, у реставрації та реконструкції традиційного хутового одягу, а також у сучасній авторській практиці, спрямованій на осмислене використання локальної спадщини, натуральних матеріалів і принципів апсайклінгу.

Окреме значення мають зібрані й систематизовані візуальні матеріали, фотографії моделей, технічні схеми, архівні відомості та аналітичні описи, які можуть стати основою для подальших досліджень історії українського костюма, кушнірства, художньої обробки шкіри й хутра, а також для формування музейних, освітніх і виставкових програм, присвячених культурній спадщині Прикарпаття.

Дисертація виконана державною українською мовою.

Дисертаційна робота складається з переліку умовних позначень, вступу, 4 розділів, висновків, списку літератури та 4-х додатків. Загальний обсяг дисертації 312 сторінок.

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 р. (зі змінами) «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 № 44 (зі змінами).

Здобувач має 8 наукових публікацій за темою дисертації, у тому числі: 4 статті у наукових фахових виданнях України та 4 тези доповідей у матеріалах міжнародних науково-практичних конференцій, що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 № 44 (зі змінами):

1. Сандюк Л., Сандюк В. Засоби художньої виразності в проектуванні виробів з хутра. *Науковий збірник: Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених*. 2022 р. № 57. Том 3. С. 56–61.

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/57-3-9>

URL: https://www.aphn-journal.in.ua/archive/57_2022/part_3/9.pdf

2. Сандюк Л., Сандюк В. Концептуальний напрямок у дизайні хутрових виробів. *Науковий збірник. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених*. 2023р. № 60. Том 3. С. 98–103.

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/60-3-14>

URL: https://www.aphn-journal.in.ua/archive/60_2023/part_3/14.

3. Сандюк Л., Сандюк В. Екологічний та естетичний аспект в дизайні виробів з хутра. *Народознавчі зошити*. 2023. № 3 (171). С. 671-676

DOI: <https://doi.org/10.15407/nz2023.03.671>

URL: <https://nz.lviv.ua/2023-3-16/>

4. Сандюк Л., Сандюк В. Організація кушнірства від ремісничих цехів до промислового виробництва на теренах західної України. історичний аспект *Науковий збірник. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених*. 2023. Вип. 70, том 2. С. 86-91

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/70-2-11>

URL: https://www.aphn-journal.in.ua/archive/70_2023/part_2/11.pdf

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої:

1. Олег ЧУЙКО, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри дизайну і теорії мистецтва Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

2. Надія БАБІЙ, доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри дизайну і теорії мистецтва Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

3. Леся СЕМЧУК, кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри дизайну і теорії мистецтва Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

4. Оксана ЛАГОДА, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри дизайну тканин та одягу Харківської державної академії дизайну і мистецтв;

Оцінка позитивна, зауважень немає.

5. Тетяна КУЦИР, кандидат мистецтвознавства, науковий співробітник відділу народного мистецтва Інституту народознавства НАН України.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

Результати відкритого голосування:

«За» _____ членів ради,

«Проти» _____ членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.236 Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ присуджує Ларисі САНДЮК ступінь доктора філософії з галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

Олег ЧУЙКО